

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-T
Datum: 1. novembar 2012.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Howard Johnson
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 1. novembra 2012.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVIMA OPTUŽENOG ZA ZAŠTITNE MJERE
ZA SVJEDOKE KW289, KW299, KW378 I KW543**

Tužilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi

g. Radovan Karadžić

Branilac u pripravnosti

g. Richard Harvey

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu za zaštitne mjere za svjedoka KW-289" (dalje u tekstu: Zahtjev u vezi sa svjedokom KW289); "Zahtjevu za zaštitne mjere za svjedoka KW-299" (dalje u tekstu: Zahtjev u vezi sa svjedokom KW-299); "Zahtjevu za zaštitne mjere za svjedoka KW-378" (dalje u tekstu: Zahtjev u vezi sa svjedokom KW378) i "Zahtjevu za zaštitne mjere za svjedoka KW-543" (dalje u tekstu: Zahtjev u vezi sa svjedokom KW-543); koji su svi podneseni javno s povjerljivim dodacima 12. oktobra 2012. (dalje u tekstu, zajedno: zahtjevi) i ovim donosim odluku u vezi s tim.

I. Argumentacija

1. Optuženi u zahtjevima iznosi bojazni u pogledu bezbjednosti i dobrobiti svjedoka KW-289, KW299, KW378 i KW543 (dalje u tekstu: svjedoci) u vezi sa svjedočenjem na javnoj sjednici u ovom predmetu.¹ U Zahtjevu u vezi sa svjedokom KW289, Zahtjevu u vezi sa svjedokom KW299 i Zahtjevu u vezi sa svjedokom KW543, optuženi traži da se na osnovu pravila 75 Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik) izdaju nalozi kojima će se svjedocima KW289, KW299 i KW543 odobriti zaštitne mjere pseudonima, izobličenja slike i izobličenja glasa.² U Zahtjevu u vezi sa svjedokom KW378, optuženi navodi da on "odbija podnijeti takav zahtjev", ali traži od Vijeća da razmotri zahtjev svjedoka KW378 za zaštitne mjere pseudonima, izobličenja slike i izobličenja glasa.³

2. Optuženi prilaže u povjerljivim dodacima zahtjevima izjave svog koordinatora predmeta koji je razgovarao sa svjedocima telefonom i koje, po mišljenju optuženog, odražavaju njihove bojazni za vlastitu dobrobit i bezbjednost ukoliko budu svjedočili javno (dalje u tekstu: Izjave).⁴ Svjedoci izražavaju bojazni u pogledu (1) svoje imovine; (2) svog zaposlenja i zaposlenja članova svojih porodica; (3) svoje psihološke dobrobiti; i potencijalne odmazde nad članovima porodice kao razloge za traženje zaštitnih mjera.⁵ Optuženi dalje

¹ Za sveobuhvatniji kontekst podnošenja predmetnih zahtjeva, v. Nalog u vezi s najavom zahtjeva optuženog za zaštitne mjere za svjedoke, 2. oktobar 2012, str. 3; *Addendum* Nalogu u vezi s najavom zahtjeva optuženog za zaštitne mjere za svjedoke izdatom 8. oktobra 2012, 9. oktobar 2012., str. 3.

² Zahtjev u vezi sa svjedokom KW289, par. 3; Zahtjev u vezi sa svjedokom KW299, par. 3; Zahtjev u vezi sa svjedokom KW54, par. 3.

³ Zahtjev u vezi sa svjedokom KW378, par. 3.

⁴ Zahtjev u vezi sa svjedokom KW289, povjerljivi dodatak A; Zahtjev u vezi sa svjedokom KW299, povjerljivi dodatak A; Zahtjev u vezi sa svjedokom KW378, povjerljivi dodatak A; Zahtjev u vezi sa svjedokom KW543, povjerljivi dodatak A.

⁵ Zahtjev u vezi sa svjedokom KW289, povjerljivi Dodatak A; Zahtjev u vezi sa svjedokom KW299, povjerljivi dodatak A; Zahtjev u vezi sa svjedokom KW378, povjerljivi dodatak A; Zahtjev u vezi sa svjedokom KW543, povjerljivi dodatak A.

traži da se zaštitne mjere odobre tek na početku svjedočenja kako bi on mogao da obavi pripremni razgovor sa svjedocima u Pritvorskoj jedinici UN-a, budući da Sekretarijat ne dozvoljava da se tamo obavljaju razgovori sa zaštićenim svjedocima.⁶

3. Tužilaštvo je 16. oktobra 2012. dostavilo na javnoj osnovi s povjerljivim dodacima "Odgovor tužilaštva na Zahtjev za zaštitne mjere za svjedoka KW-289" (dalje u tekstu: Odgovor u vezi sa svjedokom KW-289) i "Odgovor tužilaštva na Zahtjev za zaštitne mjere za svjedoka KW-299" (dalje u tekstu: Odgovor u vezi sa svjedokom KW299). Dana 18. oktobra 2012., tužilaštvo je dostavilo na javnoj osnovi s povjerljivim dodatkom "Odgovor tužilaštva na Zahtjev za razmatranje zaštitnih mjera za svjedoka KW-378" (dalje u tekstu: Odgovor u vezi sa svjedokom KW378). Tužilaštvo je 22. oktobra 2012. dostavilo na javnoj osnovi s povjerljivim dodatkom "Odgovor tužilaštva na Karadžićev zahtjev za zaštitne mjere za svjedoka KW-543" (dalje u tekstu: Odgovor u vezi sa svjedokom KW543).

4. Tužilaštvo se protivi zahtjevima na osnovu toga što informacije koje je dostavio optuženi pružaju "nedovoljno osnova Vijeću da procijeni da li postoji objektivni utemeljeni rizik po sigurnost" svjedoka ili njihovih porodica⁷ ili uopšte ne pokazuju da takav rizik postoji.⁸ Tužilaštvo se takođe protivi odgađanju odobravanja zaštitnih mjera do početka svjedočenja svjedoka i poziva se na "Odluku po zahtjevu za zaštitne mjere za svjedoka KW456" (dalje u tekstu: Odluka u vezi sa svjedokom KW456), koju je u tom pogledu Vijeće donijelo 12. oktobra 2012.⁹

5. Tužilaštvo u povjerljivim dodacima navodi više pojedinosti o tome zašto bojazni koje je optuženi pomenuo u Zahtjevima "nisu dovoljno konkretne i potkrepljene".¹⁰ Tužilaštvo ukazuje na nedostatak informacija o očekivanim posljedicama svjedočenja na javnoj sjednici za svjedoke ili njihove porodice ili dokumentacije koja bi potkrijepila te tvrdnje.¹¹ Na

⁶ Zahtjev u vezi sa svjedokom KW543, par. 5; Zahtjev u vezi sa svjedokom KW289, par. 5; Zahtjev u vezi sa svjedokom KW299, par. 5; Zahtjev u vezi sa svjedokom KW378, par. 5.

⁷ Odgovor u vezi sa svjedokom KW299, par. 1; Odgovor u vezi sa svjedokom KW543, par. 1.

⁸ Odgovor u vezi sa svjedokom KW289, par. 1; Odgovor u vezi sa svjedokom KW378, par. 1.

⁹ Odgovor u vezi sa svjedokom KW289, par. 2; Odgovor u vezi sa svjedokom KW299, par. 2; Odgovor u vezi sa svjedokom KW378, par. 2; Odgovor u vezi sa svjedokom KW543, par. 2.

¹⁰ Odgovor u vezi sa svjedokom KW289, povjerljivi dodatak, par. 1; Odgovor u vezi sa svjedokom KW299, povjerljivi dodatak, par. 1; Odgovor u vezi sa svjedokom KW378, povjerljivi dodatak, par. 1; Odgovor u vezi sa svjedokom KW543, povjerljivi dodatak, par. 1.

¹¹ Odgovor u vezi sa svjedokom KW289, povjerljivi dodatak, par. 2-5; Odgovor u vezi sa svjedokom KW299, povjerljivi dodatak, par. 2-3; Odgovor u vezi sa svjedokom KW378, povjerljivi dodatak, par. 2; Odgovor u vezi sa svjedokom KW543, povjerljivi dodatak, par. 2-5.

primjer, u vezi sa svjedokom KW289, tužilaštvo primjećuje da su bojazni tog svjedoka "sasvim spekulativne naravi i nepotkrijepljene činjenicama".¹²

6. Pravni savjetnik optuženog je 18. oktobra 2012. u sudnici izjavio da, kada je riječ o svjedocima za koje su podneseni zahtjevi za zaštitne mjere, tim odbrane namjerava da ponovo kontaktira te svjedoke nakon što tužilaštvo dostavi odgovore na te zahtjeve.¹³ Pravni savjetnik optuženog je naveo da će oni utvrditi da li svjedok ima ikakve daljnje informacije koje bi željeli dostaviti Vijeću s obzirom na odgovore tužilaštva i da će optuženi zatražiti odobrenje da replicira u vezi s dostavljanjem na razmatranje Vijeću takvog eventualnog materijala.¹⁴

7. Optuženi je 23. oktobra 2012. podnio "Zahtjev za odobrenje za ulaganje replike: Zahtjev za zaštitne mjere za svjedoka KW-289" (Zahtjev za odobrenje za ulaganje replike) koji je Vijeće istog dana odobrilo putem *e-maila*. Optuženi je 25. oktobra 2012. dostavio na javnoj osnovi s povjerljivim dodacima svoj podnesak, "Replika: Zahtjev za zaštitne mjere za svjedoka KW-289" (dalje u tekstu: Replika), u kojoj je predočio medicinsku dokumentaciju i dodatne dokumente u prilog zahtjevu svjedoka KW289 za zaštitne mjere (dalje u tekstu: Dodatni materijal).¹⁵

II. Mjerodavno pravo

8. Član 20(1) Statuta Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Statut) propisuje da se postupak mora voditi "uz puno poštovanje prava optuženog i dužnu brigu o zaštiti žrtava i svjedoka". Član 21(2) predviđa da optuženi ima pravo na pravično i javno suđenje, uz ograde predviđene članom 22 Statuta kojim se zahtjeva da Međunarodni sud svojim pravilima osigurava zaštitu žrtava i svjedoka, uključujući vođenje postupka *in camera* i zaštitu identiteta. Kako je jasno ustanovljeno u ranijim predmetima Međunarodnog suda, ovi članovi odražavaju dužnost Međunarodnog suda da uspostavi ravnotežu između prava optuženog na pravično suđenje, prava žrtava i svjedoka na zaštitu i prava javnosti na pristup informacijama.¹⁶

¹² Odgovor u vezi sa svjedokom KW289, povjerljivi dodatak, par. 4.

¹³ T. 29115 (18. oktobar 2012.).

¹⁴ T. 29115 (18. oktobar 2012.).

¹⁵ Replika, par. 3, 6. Prijevod medicinske dokumentacije na engleski jezik: Zahtjev za zaštitne mjere za svjedoka KW-289, povjerljivo, 30. oktobar 2012.

¹⁶ V. Odluka po zahtjevima za zaštitne mjere i obavještenjima u vezi s tim, 26. maj 2009., par. 11, gdje se navodi *Tužilac protiv Tadića*, predmet br. IT-94-1-T, Odluka po zahtjevu tužioca za zaštitne mjere za svjedoka L, 14. novembar 1995., par. 11; *Tužilac protiv Tadića*, predmet br. IT-94-1-T, Odluka po zahtjevu tužilaštva za zaštitne mjere za svjedoka R, 31. juli 1996., str. 4; *Tužilac protiv Brdanina i Talića*, predmet br. IT-99-36-PT, Odluka po zahtjevu tužilaštva za zaštitne mjere, 3. juli 2000., par. 7

9. Pravilo 75(A) Pravilnika Međunarodnog suda dopušta pretresnom vijeću da "nalogom odredi[...] odgovarajuće mjere za očuvanje privatnosti i zaštit[e] žrtava i svjedoka, pod uslovom da one nisu u suprotnosti s pravima optuženog". Shodno pravilu 75(B) Pravilnika, one mogu uključivati mjere za sprečavanje objelodanjivanja u javnosti i medijima podataka pomoću kojih se može utvrditi identitet svjedoka ili žrtava, uključujući izobličene glasa i slike, te dodjelu pseudonima, kao i svjedočenje na djelimično zatvorenoj ili zatvorenoj sjednici u skladu s pravilom 79 Pravilnika.

III. Diskusija

10. Prije svega, Vijeće napominje da je Zahtjev za odobrenje za ulaganje replike podnesen posljednjeg dana roka od sedam dana koji je propisan pravilom 126*bis*. Replika je dostavljena 25. oktobra 2012., a medicinska dokumentacija u vezi s njom dostavljena je 30. oktobra 2012.¹⁷ Replika je stoga dostavljena mimo roka. Vijeće će na izuzetnoj osnovi razmotriti Repliku, ali upozorava optuženog da ubuduće neće biti tako tolerantno budući da je Sekretarijat stavio optuženom na raspolaganje brojne mehanizme za podnošenje njegovih podnesaka.

11. Vijeće podsjeća optuženog da je njegova obaveza da u budućim zahtjevima za zaštitne mjere u potpunosti iznese bojazni svjedoka koje postoje u trenutku podnošenja zahtjeva. Optuženi ne može polaziti od pretpostavke da će mu se ulaganje replike automatski odobriti kad tužilaštvo dostavi svoj odgovor na takve zahtjeve ili da će se svjedoku pružiti prilika da se obrati Vijeću ako zaštitne mjere budu odbijene.¹⁸ Iako je odobrenje za ulaganje replike ovaj put dato na izuzetnoj osnovi,¹⁹ to neće biti uobičajena praksa, posebno ukoliko se u odgovoru tužilaštva ne iznesu nikakve nove informacije koje bi iziskivale repliku.²⁰

12. Kako je Vijeće napominjalo u prethodnim prilikama, strana u postupku koja traži zaštitne mjere mora pokazati postojanje objektivno zasnovanog rizika za bezbjednost ili

¹⁷ Vijeće napominje da je kurtoazni primjerak Replike upućen Vijeću i tužilaštvu e-mailom 23. oktobra 2012., a da je kurtoazni primjerak prijevoda medicinske dokumentacije na engleski jezik dostavljen Vijeću i tužilaštvu e-mailom 25. oktobra 2012.

¹⁸ T. 29126–29128 (18. oktobar 2012.); T. 29175–29176 (22. oktobar 2012.).

¹⁹ Odluka u vezi sa svjedokom KW456, par. 9. V. takode Replika, par. 4.

²⁰ T. 29126–29128 (18. oktobar 2012.). Vijeće napominje da je pravni savjetnik optuženog 22. oktobra 2012. e-mailom nagovijestio da optuženi neće tražiti odobrenje da replicira na Zahtjev u vezi sa svjedokom KW299 ili na Zahtjev u vezi sa svjedokom KW378.

dobrobit svjedoka ili njegove porodice ukoliko bi se u javnosti saznalo da je svjedočio pred Međunarodnim sudom.²¹

13. Pošto je pregledalo Izjave i Dodatni materijal, Vijeće konstatuje da nema ničeg što ukazuje na objektivnu prijetnju bezbjednosti ili dobrobiti svjedoka ili njihovih porodica koje bi proizlazile iz javnog svjedočenja u ovom predmetu. Izjave i Dodatni materijal upućuju na zaključak da svjedoci ili njihove porodice imaju bojazni u vezi s (1) imovinom; (2) putovanjem; (3) zaposlenjem i (4) zdravljem. Ti strahovi i bojazni su izraženi uopštenim ili spekulativnim terminima i ne upućuju ni na kakav specifičan incident ili konkretne primjere o tome kako bi svjedočenje bez zaštitnih mjera dalo povoda za objektivnu prijetnju njihovoj bezbjednosti ili dobrobiti. Iako su dva svjedoka izrazila određenu bojazan od potencijalne odmazde nad članovima svojih porodica, i ta bojazan je takođe čisto spekulativna i nije zasnovana ni na kakvom konkretnom događaju ili incidentu koji bi dosegao nivo objektivne prijetnje njihovoj bezbjednosti ili dobrobiti.²² Isto tako, iako Dodatni materijal koji je dostavljen u vezi sa svjedokom KW289 ukazuje na zdravstvene bojazni koje su povezane s ratnom traumom, to samo po sebi ne opravdava odobravanje zaštitnih mjera. Vijeće se stoga nije uvjerilo, na osnovu informacija kojima raspolaže, da postoji objektivno zasnovan rizik po bezbjednost ili dobrobit svjedoka ili njihovih porodica uslijed svjedočenja na javnoj sjednici.

14. Vijeće je već zaključilo da "kategorički odbija da razmatra" zahtjeve za odgađanje odobravanja zaštitnih mjera.²³ Ta diskusija neće se ovdje ponavljati.

²¹ V. Odluka po zahtjevu tužilaštva za zaštitne mjere za svjedoka KDZ487, 24. novembar 2009., par. 13, gdje se navodi *Tužilac protiv Martića*, predmet br. IT-95-11-T, Odluka po zahtjevu odbrane za zaštitne mere za svedoke MM-096, MM-116 i MM-90, 18. avgust 2006., str. 2–3; *Tužilac protiv Mrkšića i drugih*, predmet br. IT-95-13/1-T, Odluka po dodatnom zahtjevu tužilaštva za zaštitne mere u vezi sa svedocima koji su osjetljivi izvor informacija, 25. oktobar 2005., par. 5

²² Zahtjev u vezi s KW378, povjerljivi dodatak A; Zahtjev u vezi sa svjedokom KW543, povjerljivi dodatak A.

²³ V. Odluka u vezi sa svjedokom KW456, par. 12. V. takode Konferencija prije izvođenja dokaza odbrane, T. 28827 (15. oktobar 2012.).

IV. Dispozitiv

15. U skladu s tim, Vijeće, na osnovu članova 20, 21 i 22 Statuta i pravila 75 Pravilnika, ovim **ODBIJA** Zahtjeve.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavan tekst na engleskom.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 1. novembra 2012.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]